

Lenka Špryslová

English copular verbs *feel* and *sound* and their Czech translation equivalents

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav anglického jazyka a didaktiky,
bakalářská práce, září 2010

Posudek oponenta

Bakalářská práce Lenky Špryslové vychází z rozdílného využití spononových sloves v angličtině v porovnání s omezeným repertoárem spon v češtině. Z toho faktu vyplývá také nízká míra syntaktické konstantnosti Cs jako větného členu (Dušková 2005). Práce proto předpokládá systémová řešení při překladu této anglické větné struktury do češtiny, neboť významy vyjádřené jinými sponami se musí v češtině reflektovat. Cílem práce je tedy popis tendencí při převodu jak syntaktické struktury (V-Cs), tak sémantických vztahů, které spony *feel* a *sound* vyjadřují.

V teoretické části jsou pojednány rozdíly v popisu sponových sloves (s poukazem na pojetí v *CGEL*, které zahrnuje adjunktivity po *be*) v gramatických angličtině a češtině a rozdíly ve frekvenci obou sloves (Biber et al. 2007, *MSA*).

Metodologicky vychází empirická část z excerptce sta příkladů každého slovesa pomocí *Paraconcu* (Kap. 3). Příklady jsou následně analyzovány z hlediska překladové realizace sponového slovesa (4.1) a jmenné části přísudku (4.3). Bylo by možné obě části propojit?

Výsledky potvrzují vysokou míru syntaktické divergence při překladu sponového slovesa (cca 90%), s čímž nutně souvisí i jiná realizace Cs. Tabulky 1a,b (str. 20-21) shrnují realizační formy v češtině, s převládající realizací lexikálním slovesem (62 a 73%). Případy nulové korespondence představují kolem 12%, tyto případy jsou často nahrazeny idiomatickými výrazy. V této souvislosti si lze také např. u (4) na str. 21 povšimnout souvisejícího členění informační struktury (s tímto faktorem v překladu se ovšem v práci nepracuje), viz také 4.3.2.1.

Obtížným se autorce z překladového hlediska jeví spojení neživotného podmětu (*it*) a *feels*, u *sound* je tento problém spíše s podmětem životným, který bývá řešen nadřazeným slovesem mluvení, které implikuje též recepci. (pozn.: př. 6, str. 23 – nebylo by možné *cosi jako* považovat za protějšek *sounded like*?).

Realizace nezahrnující lexikální sloveso jsou řídké. Při popisu protějšků se pracuje se kategorií „verbo-nominal construction“ 4.1.2.2, která obsahuje lexikální sloveso + substantivum, aniž by tato kategorie byla v teoretické části osvětlena. Není tak zřetelně vysvětlen rozdíl v klasifikaci *mít pocit* (VN konstrukce) a *mít deprese* (lex V, str. 31).

Při hodnocení realizace lexikálním slovesem se sémantika obou anglických spon projevuje v komplementaci českého slovesa (*feel* převážně doplněné zvratným zájmenem, *sound* primárně nereflexivní). Práce si všímá možných užívaných sloves (širší škála u *feel* a změn v jednočlenné větě). Dalším řešením překladu je tzv. fúze (spojení významu spony a jejího doplnění v jednom slovese, často doprovázené změnou podmětu či vyjádření jednočlennou větou).

Přehled realizace Cs v češtině vykazuje vysoké zastoupení adv. určení (systémový vztah při neexistenci odpovídajících sponových sloves), četností následovaného předmětem. Jak rozumět formulaci na str. 40 „All adverbials are adverbials of manner, ..., as neither copular *feel*, nor copular *sound* allow for other types of adverbials, with the exception of idm. expressions such as *feel down* (where the typical adverb of place/direction changes its meaning and becomes an adverb of manner.“?

Je rozdíl v užívání sponových sloves dostatečně postihnout poukazem na lexikální rozdíly v obou systémech?

Poznámky k jednotlivostem:

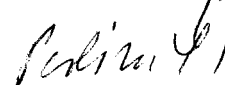
- str. 9 – lze explicitněji vysvětlit poznámku o typologické podmíněnosti malého počtu sponových sloves v češtině?
- nelze při hodnocení (15) a (16), str. 27 vzít v úvahu fakt, že (16) je v 1.os. sg., což samo navozuje subjektivitu, oproti (15)?
- neúplná citace názvu *CGEL* v obsahu a nadpisu 2.1.1
- v seznamu zkratk i v bibliografii chybí odkaz na *BNC* (str.14-15)
- v kolika případech byla spona doplněna infinitivem *to be*? (cf. str. 11), vyskytly se případy *feel* v průběhovém tvaru a perfektu? (cf. str. 18 Jaký byl poměr tvarů *feel/felt* v *Atw*?)
- byly idiomatické příklady *feel like* vyřazeny?
- co znamená: “*Such functions can only be carried out by finite verbs*“ (str. 15)?
- členy: *in such case* (str. 18), *in the all the English examples* (str. 33)
- interpunkce před vztažným *where* (např. 20, 32, 37, 46 atd.), *which* (str. 31)
- formulace: *the ratio is ... for the benefit of inanimate subject ...?* (str. 31)
- *subject compliment* (str. 35, 38)

Předložená práce představuje komplexní a v zásadě konzistentní detailní popis překladových protějšků anglické verbonominální konstrukce se sponami *feel* a *sound* založený na poměrně vysokém počtu příkladů. I po technické a jazykové stránce je práce dobře zvládnutá.

Závěr:

Jak vyplývá z výše uvedeného, splňuje předložená studie Lenky Špryslové kritéria kladená na bakalářské práce. K obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím známkou *výborně až velmi dobře*.

PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D.

V Praze, 5. září 2010